

Lieve gemeente, beste Willem en Linda

We staan aan het begin van een nieuw jaar. Wat zal dit jaar ons brengen? In ons huwelijk, ons gezin, ons werk, de gemeente, mij? Zal ik groeien in geloof, hoop en liefde? Zullen we groeien in aanbidden, onderling contact, lijken op Jezus Christus, als de doos geopend wordt, in helpen en evt. vertellen?

Voor jullie Willem en Linda. Hoe gaat het straks in Kenia? Wie zullen jullie ontmoeten? Wie gaan jullie helpen en verzorgen?

Eén ding is zeker: jullie zullen met heel wat problemen te kampen krijgen: niet zo comfortabel, geen Hema, karwei of C-1000 om de hoek; andere mensen, andere gewoonten. Reken op een hoop problemen, zo zat ik te denken, omdat ik jullie film zag in november afgelopen jaar.

Ik trok vervolgens de lijn door naar ons. We wensen elkaar een fijn, gelukkig en gezegend nieuwjaar toe. Maar 1 ding staat al wel vast: problemen blijven niet uit. Hoeveel kaarten we ook sturen en beste wensen we ook krijgen, er zal regen komen, we zullen vieze handen krijgen en met de voeten in de modder staan.

Een belangrijke vraag is dan: hoe blijf ik positief? Nu positief zijn is niet moeilijk, dan wel als het water stijgt en me wellicht tot aan de lippen komt. Wat dan?

Een vader wilde eens de krant lezen, maar werd steeds afgeleid door zijn jonge dochter. En hoe gaat dat met vaders? Die verzinnen een creatieve oplossing. Hij ook. Hij pakte een magazine met daarop een ingewikkelde plaat van de wereld, scheurde hem in stukken en zei: “ga naar je kamer en maak van deze puzzel weer één geheel.”

Een paar minuten later kwam het meisje al weer terug en zei: “kijk eens, de plaat is klaar!” De vader was verbaasd en zei: “Hoe heb je dat zo snel voor elkaar gekregen?” “Oh,” zei het meisje, “op de andere kant stond een afbeelding van de Here Jezus en toen de Here Jezus klaar was, gaf de wereld ook geen probleem.”

Eerst het koninkrijk van God en al de dingen, waar we ons zo zorgen om kunnen maken, worden ons erbij gegeven, zegt Mattheus 6: 33.

Jakobus laat ons zien dat op de achterkant van alle problemen uit onze kleine wereld en de grote wereld er een afbeelding van de Here Jezus staat. En als we Hem zien, dan zijn die problemen geen onoverkomelijk probleem, maar een kans, een kans om de ander lief te hebben, te helpen, te groeien in vertrouwen.

Thema is: Blij met beproevingen / problemen.

De brief van Jakobus is geschreven aan groepen christenen in en buiten Israël die het niet gemakkelijk hadden.

Jakobus, een half – broer van de Here Jezus en een leidende figuur in de 1^e gemeente te Jeruzalem bemoedigt ze met een hele praktische brief, een soort handleiding bij het christelijk leven, een soort: ‘wat te doen bij.....allerhande situaties’.

En het bijzondere is dat hij dan niet wat inleidende opmerkingen maakt, wat is het geloof en waar is het op gegrond, maar hij laat meteen een bom vallen: houd het voor vreugde als je in 'verzoeking', de NBV vertaalt 'beproeving' valt.

M.a.w. *wees blij met problemen!* Dat kan toch niet! Je zou haast zeggen: dat is een grapje.

Wellicht zit ik op dit moment midden in de problemen. Dan zegt Jakobus: 'be happy'. De sleutel hiervoor is: 'want jullie weten: het test ons geloof = geheim'.

Laten we even kijken naar het woord voor beproeving of verzoeking. Het Griekse woord 'peirasmois' wordt zowel vertaald met 'beproeving' als 'verzoeking'. We onderscheiden dat veelal met:

- Verzoeking is negatief, is van de duivel met als doel dat het ons overmeestert, beheerst, van God aftrekt.
- Beproeving is positief, is van God met als doel ons geloof te versterken.

Toch ligt het niet zo eenduidig. Hier in Jakobus 1, in vers 3 gaat de zin over op een woord (op de proef gesteld, beproefdheid, NBG) dat echt in positieve zin de uitharding van het geloof betekent. Het loopt door elkaar heen.

En al zou je de theorie goed kunnen krijgen, goed kunnen onderscheiden, dát van God en dát van de duivel, in de praktijk ligt het vaak zo gecompliceerd, het leven is hard, de scherpe kanten hevig. Ik wil daarom dit woord weergeven met 'problemen'.

En daar zegt Jakobus een paar dingen over:

- a) Problemen gebeuren, ze zijn onderdeel van het leven, 'als jullie allerlei beproevingen ondergaan'. Je hoeft ze niet op te zoeken.

Toen ik jong was, schreef ik in mijn naïviteit op de muur van mijn kamer: 'zoek een probleem en los het op'. Mijn broer moest daar vreselijk om lachen, waarom wist hij niet. Nu weet ik dat: problemen hoeft je niet op te zoeken, die zijn er.

Wie hoopt er 's morgens op een leuke band? Of dat de motor van de auto het niet doet?

Waarom verkopen boeken 'het leven valt niet mee' zo goed? Waarom is de stripfiguur Donald Duck zo populair, zelfs bij ouderen? Omdat hij van het ene probleem in het andere valt, omdat het leven hem altijd tegen zit, het geluk altijd voor Guus Gans is en als het een keer hem toevallig verspeelt hij het door eigen domheid.

- b) Jakobus zegt: als u beproevingen 'ondergaat', dat woord kan je ook vertalen met 'vallen', je valt erin, je trapt in een naald, je struikelt over een tas, je glijdt uit over uitgebrand vuurwerk. Het is niet te voorspellen, te plannen. Het gebeurt. En je vraagt je af: waarom ik? Heb ik weer!
- c) Ten 3^e zegt Jakobus: die problemen zijn heel gevarieerd: 'allerlei' beproevingen of 'velerlei'. In het Grieks staat er een woord dat 'veelkleurig' betekent. Problemen zijn nooit saai, ze zijn er in allerlei smaken en gradaties.
- d) Maar wat Jakobus vooral zegt van deze problemen, is dat ze een **doel** hebben en dát is nieuw (een goed nieuwjaar). We wuiven ze niet luchtig weg of gaan uitgebreide maatregelen treffen om ze te voorkomen, nee, zegt Jakobus, God doet er wat mee. En wat dan? Drie dingen:

1. Het **reinigt mijn geloof**. In het woord voor **beproofdheid**, vers 3, zit het beeld van het reinigen van metaal, door een smeltproces: goud, zilver of koper werd verhit, zodat de onzuivere delen boven kwamen drijven en weggenomen konden worden. God reinigt ons door de problemen heen, dat zegt Jakobus. Christenen zijn als theezakjes, die in warm water gedompeld worden, zo geven ze smaak af. Theezakjes in een doos smaken niet.
We zijn als staal getest in de gloed: is ons gehalte goed om gewicht te dragen? Juist in moeilijke situaties vormt God ons karakter. Daar is God mee bezig. God is veel meer geïnteresseerd in het bouwen / het ontwikkelen van onze karakters, dan in onze gebouwen en bruggen. Problemen reinigen mijn geloof. Dat is nieuw.

2. Problemen maken mij **standvastig**, geven mij **volharding**, je kunt ook vertalen: **geduld**.
Geduld. Wat is dat? Dat is de kracht om ‘vast te houden ondanks problemen’, om door te gaan met geloven, vertrouwen op God. Veel mensen kunnen niet tegen problemen, drinken het weg met alcohol, slikken het weg met een pilletje, gebruiken drugs, gaan naar pretparken of Disneyland om de problemen te vergeten, maar ze vergeten dat ze maar al te zeer de problemen meenemen, dat ze later weer terugkomen.
Jakobus zegt (nieuw!): God **gebruikt** problemen om ons sterk te maken. Hoe leer je geduld? Niet door languit op de bank te liggen kijken naar de zoveelste komedie; wel in de file, in een rij in de supermarkt. Als je het inwendig niet meer hebt en bidt: ‘God, geef mij geduld!’
Kijk, we leven in een tijd vol comfort, maar het grote gevaar ervan is dat we niet leren, want welke momenten vormen je? Dat zijn de hele moeilijke momenten, als je in de smeltkroes zit. Dan blijken bijv. ook wie je echte vrienden zijn. Prediker zegt: ‘de gedachten van een wijze zijn graag in een huis vol rouw, die van een dwaas in een huis vol plezier’.
Mee - lachen is soms zo goedkoop. Echt tot het hart van iemand doordringen zo moeilijk.
Weten we nog wat volharding is, volhouden, geduld betrachten? Of dat nu in Kenia is of in Rotterdam. Bij een vriend of echtgenoot. Problemen leren ons geduld! Dat is nieuw.

3. Problemen maken mij **volwassen** of **volkomen**, vers 4.
Het woord ‘teleios’ wil zeggen: volmaakt tot het bestemde doel of volgroeid, volwassen, rijp. Deze laatste betekenis vind ik boeiend. Gods doel is dat we volwassen worden, dat is: gaan lijken op Jezus.
Vers 22 legt dat uit met: horen van het woord van God en doen wat God in zijn woord zegt. Gods woord lezen en opvolgen. Melk, vaste spijsen tot je nemen, verwerken en energiek bezig gaan. Maar God gebruikt niet alleen de Bijbel, ook de omstandigheden, Romeinen 8: 28. Alle dingen.

- We leren wat vrede is als de bel gaat en de telefoon rinkelt, de kinderen elkaar te lijf gaan en we tot God roepen: Here geef mij rust!
- We leren wat liefde is, als we omgaan met een liefdeloos iemand en we God vragen: geef mij liefde!
- We leren wat blijdschap is als we verdrietige omstandigheden hebben en bidden: Here Jezus geef mij blijdschap!

Nu, als we dit begrijpen, dan kunnen we naar vers 2. Hoe moeten we handelen in problemen? Dan zegt Jakobus: wees blij! Houd het voor enkele vreugde. Dus: doe niet alsof; als iemand vraagt: 'hoe gaat het?' 'Goed!' Terwijl het niet goed is. Houd het voor vreugde, zegt vers 2 als je **in** de problemen zit, niet **voordat** je erin zit, maar **in** de problemen.

Een tekst die nogal eens verkeerd begrepen wordt is: 1 Tessalonicenzen 5: 17: 'Dank God onder alles', Statenvertaling: '**in** alles', niet '**voordat**', maar '**in**'. Dat is Gods wil. Als je wilt weten wat God wil: 'danken in alle omstandigheden'.

We danken God niet voor een ongeluk, voor het sterven van een geliefde, voor een ontslag. Maar als we er middenin zitten, of we nu de oorzaak weten of niet, of we nu twijfelen: is dit van God of van de duivel, heb ik het aan mijzelf te wijten of aan een ander, dan toch naar God gaan en zeggen: dank U wel dat U mijn God bent, dat U Uw Zoon zond, dat ik U mag kennen. Dank U wel dat ik weet: U hebt een bedoeling met deze situatie.

Jakobus zegt: houd het voor blijdschap; bepaal je houding: zo ga ik met problemen om. Dit is mijn voornemen in het nieuwe jaar. In problemen ga ik niet schelden, sikkeneurig doen, in de put zitten, of wat dan ook: **ik ga blij zijn!**
 Dat is mijn geloofshouding, mijn vertrouwen op Jezus Christus. Hoe doe je dat?
 1^e: blij zijn. Psalm 34: 2: Ik wil de Here altijd prijzen (niet af en toe, of alleen op zondag), bestendig zij zijn lof in mijn mond (als ik zin heb, als het mij uitkomt).
 2^e: bidden. Vers 5. Bidden om wijsheid, dat is: het zien vanuit Gods gezichtspunt. Niet vragen naar het waarom, maar waartoe.
 Wat wilt U mij leren, Here?

De duivel geeft je problemen om je onderuit te halen.
 God geeft je problemen om je te ontwikkelen.
 Dat het beeld van Zijn Zoon in ons afgedrukt mag worden. Denk aan dat meisje.
 Als we zien dat dit de achterkant is van alle problemen, uit onze persoonlijke wereld en breder, dan zijn al die problemen geen bedreiging, maar een kans. Een kans om de ander te helpen, om de ander te laten merken: Iemand geeft om jou, in Afrika, in Europa.
 Een gelegenheid om te groeien in vertrouwen op God.

Wees blij, want Hij, Koning Jezus, de hoop, de vrede woont in ons.

Amen

